

SOCIETAS ROMANA EDITRIX

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

quae proprietatem habet Italici diarii "Corriere d'Italia",
et menstrui commentarii "VOX URBIS", quaelibet
opera edenda suscipit.

Diligentia in opere - Temperantia in pretio

MONITUM

Operculi paginae commentarii VOX URBIS ad nuncia
officinarum, librorum, artificum evulganda, apta maxime
sunt, quod commentarius ipse per universas orbis regiones
latissime diffunditur.

Requirantur pretii prospectus
a SOCIETATE ROMANA EDITRICE

Roma - Via delle Coppelle, 35 - Roma

Ann. XIII.

ROMAE, Mense Julio MCMX

Num. VII.

VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS ROMANA EDITRIX

Premium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum **6**

ubique extra Italianam: Lib. **9** (Doll. **1,80**; Sch. **7**; M. **7**; Rubl. **4**; Coron. **9**)

ante solvendum et recto tramite mittendum

ad SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud
Gebethner et Wolf

Varsaviae Polonorum
Rakewskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud
"Kronika Rodzinna.."

Varsaviae Polonorum
Krakowskie Przedmiescie, 6.

IN CANADA

apud
Burns and Oates

London W.
28, Orchard Street.

apud
Librairie Granger Frères

Montreal
1699, Rue Notre-Dame

"CORRIERE D'ITALIA"

Diarium Romanum negotia pertractans quae ad res civiles,
religionem, commercia spectant.

Catholicorum diariorum omnium in Italia maxime diffusum.

Noticias quotidie sibi proprias accipit tum ex Italia, pro
cuius provinciis peculiares, quotidie pariter, vulgat
editiones, tum e praecipuis civitatibus orbis universi.

Pretium annuae subnotationis est:

In Italia lib. 15; apud exteris gentes lib. 30.

Subnotatio cumulativa cum commentario VOX URBIS:

In Italia libel. 18; ubique extra Italianam lib. 34,50.

Subnotationes mittantur

ad SOCIETATEM ROMANAM EDITRICEM

ROMA — Via delle Coppelle 35, — ROMA

Ann. XIII.

ROMAE, Mense Julio MCMX

Num. VII.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Rerum index:

Sacrae Theologiae divisiones.

Paroemiae sive adagia: Serere ne dubites. — Fortes fortuna adiu-
vat. — Ubi timor, ibi pudor. — Fures clamorem. — Careni Strobilis
fortunatior. — Ex umbra in solem. — Barbae tenuis sapientes.
Sacellum ad tres spicas. Narratio simplex.
Ad Golgotham. Sacra actio dramatica I. B. Francesia versibus sena-
tis conscripta.
Colloquia Latina. Dies remissionis.
Ex Italiis urbis. — Guidoni Monachio Pomposae in oppido monumen-
tum dicatum.
Ex Polonia. — Grunvaldensis triumphi V centenaria commemoratio.

Acta Pontificia: SS. D. N. Pii PP. X litterae encyclicae ob sollemnum
Caroli Borromei commemorationem, abhinc annos ccc in Sanctorum
alium relati. — « Motu proprio » de Indulgientia *Portunculae*.

Diarium Vaticanum.

Annales. — Cretenis quaestio. — Francisci Iosephi Imperatoris iter in
Bosniam. — Albanensis sedatio.

Publici per orbem coetus legibus ferendis.

Per orbem.

Librorum recensio. (I. Wabner. — S. De Backer. — A. Puccini).

Aenigmata.

Appendix: Arrae Gorgonae.

"SACRAE THEOLOGIAE DIVISIONES" (1)

Praeter divisionem sacrae Theologiae iam recensitam, in Theologiam videlicet *Scholasticam* ac *Positivam*, novae Theologiae divisiones adnumerantur, uti sunt Theologia *Patristica*, *Biblica*, *Historica*, *Apologetica*, *Pa-
storialis*. Harum s. Theologiae divisionum *Notiones* modo tradantur, atque ex *Notionibus* hisce veritates nonnullas praecipulo illi documento Pii X « Pascendi » consonas, educere postea licebit.

* * *

Per Theologiam *Patristicam* vel intelligitur « Complexus dogmatum sacerorum ex mente sententiaque Patrum, inde ut cognoscatur, quo pacto veritas religionis christiana conservata semper sit in ecclesia ac propagata » (2); vel Theologia *Patristica*, et ipsa Patrologia, quae de scriptoribus unice agunt qui « Patres » appellantur ita comparanda sunt, ut Patrologia vitis Patrum det operam, scripta eorum recensem, eorumdem librorum authenticitatem discentiat, ac de diversis *Operum* editionibus sermonem faciat, aliis verbis *exteriora Operum* Patrum principaliter consideret; Patristica vero Patrum doctrinas exponat atque examinet, earumdemque doctrinarum thesauros prodat. Animadvertisendum tamen est cum ipso Bardenhewer (3) vocabulum « Patristica » huecum in sensu « Patrologiae » adhibitum fuisse, et si quando « Patristica » et « Patrologia » se parantur, disciplinas intime ad invicem connexas esse.

Theologia *Biblica* - inquit P. Prat, (4) - sectio qua-
dam Theologiae Positivae est. Cum duo dentur revela-

tionis divinae fontes, Scriptura nempe et Traditio, Theologia *Biblica* solummodo Scriptura uitur, atque eiusdem scopus est: Scientiae exegeticae labores colligere, iuxtaponere, comparare, eisque proprium locum in re-
velationis historia assignare, atque Theologiae *Schola-
sticae* basim securam idoneamque materiam praebere.

Uno verbo, Theologia *Biblica* fructus exegeseos simile Scholasticae germen vocari potest. Theologia haec in Theologiam biblicam Novi Testamenti ac Veteris Testamenti dividitur, prouti Veteri vel Novo Testamento operam impedit. (1)

* * *

Placuit quibusdam distinctionem facere inter tria haec, *Historiam dogmatum*, *Historiam Theologie*, *Theologian historiam*. Obiectum *Historiae dogmatum* consistit in exponendis laboribus intellectus circa primi-
tiva revelationis documenta, quibus laboribus median-
tibus, documenta illa perfectius possidentur, illuminan-
tur, foecundantur, evolvuntur atque in scientificum
harmonicumque sistema coordinantur. Obiectum *Hi-
storiae Theologie* repandum est, tum in expositione
progressus doctrinarum quae ab Ecclesia receptae ac
definitae sunt, tum in expositione originis ac progressus
systematum necnon sententiarum quae speciales et pro-
priae Theologis fuerunt. (2)

Obiectum denique *Theologiae historiae* est demon-
strare a) quomodo doctrinae christiane quale actualiter
retinentur, solidi nitantur fundamento; b) quomodo
praesentum fides cum fide apostolica colligetur, quo-
modo christiani aetatis nostrae discipulorum Iesu Christi
haeredes legitimi sint.

(1) Cfr. *Revue des sciences Philos. et Théol.* Janvier 1907 n. 1 p. 130-33.
Ibi sequentia habentur, I. Matière et objet de la Théologie biblique. II. La
place de la Théologie dans l'organisme de la Théologie. III. L'objet de la
Théologie biblique distingué de celui de l'histoire d'Israël et de celui de
l'Archéologie biblique... IV. Sources.

(2) Tixeront, I. e.

(1) *Vox Urbis* mens. Febr. MCMX p. 20.
(2) BARDENHEWER, *Patrologie Einleitung*.
(3) TIXERONT, *Histoire des dogmes* — La Théol. Anténicéenne. Intr.
p. 4.
(4) *Theologie de S. Paul* Intr. I.

ARRAE GORGONIAE

(Cfr. num. sup.)

(6)

Atilius suam post turmam equitans arctum vestigium et ipse ingressus est atque ita horridum, ut iam omnes equites ignota suspicione correpti, late siderent, dum frondes ramique humi strata equorum sub ungulis crepitant. Iuvenis tristem locum aliquanto circumspexit, at brevi, graviore qua erat correptus cura, ad memorias rediit praecisae fortunae suaee.

Viderat enim infidam virginem inter Florae deae pompas, saginationes Maianas, Arvales supplicationes; inter ferias denique quae, rusticationis tempore, iteratae erant. Succensus crebris colloquiis utriusque amor, tandemque profecta puella ad urbem. Sed haud multo post in Brutiorum litora, Afraniæ genti gratissimo rure, adstante Atilii patruo sponsalia solemnii ritu inita. Tunc vero equis deus horas reddidisset per residentem simum deductas, dum ipse remex factus despontam virginem per canescentes fluctus cymba circumducet? Eheu tamen! Vesperi quodam, dum navicula, laxatis remis, auraeque blandienti permissa, innatam undis, malo ferme suadente fato, armillam auream e sinu togæ ipse protulit. Aurea tenia erat, cuius in fimbria, corallo insculptum, Gorgonium caput renidebat. Nihil enim aptius censuerat veteri memoriae Parilium, nihilque puellæ pulchritudini conveniens magis capite divino; flavae enim illius comae, orta iam nigricante ex aequore luna, non aliter quam purissimum aurum micabant. At quum ille dilectae puellæ enarraret ridens quomodo novam similitudinem animo instituisse, nesciebat plane quam fatale omen Gorgonia illa facies futuris utriusque diebus pararet. Nam per lunare tempus cantuulae, adflante vento, insonuerunt piscatoris ex litoris redeuntibus in portum, quorum taedis remissa per liquidam maris faciem ignita vestigia ad fluctus motum tremebant: at his super errantibus splendoribus stellarum fulgor sine numero e caelo geminabatur.

Dulcissima haec dum mente revolvit eques, sustulit revera oculos per nocturnum aëra, ut stellas easdem præsentis luctus obtestaretur. Eequid autem? Fallebant ne eum veteris vestigia memoriae? Equites omnes, hinc et inde ad iuga montium resupinas defixisse facies videbantur, aiebatque decurio comitanti equiti:

— Numquid exploratores haud præieverunt agmini?

— Utique plane! Ipse ego quum castra moverentur, Caecilio occurri Germanicum equitatum iubenti millibus passibus præire.

— Neque nostri simul missi equites?

— Quid mirum? Nemo nostrum loca tam optime callet, ut per haec, quae circum imminent, montium abrupta tutum fecisset iter.

— Cuius sunt igitur noctilucae, quae paulo post ingressas fauces indesinenter nos sunt comitatae?

— Equis tute dicat? Germani sunt forte sagittarii, qui silvae tenebras perseruantur sibique nobisque viam taedis collustrant.

Revera rubescentes, iaque ephemeri, veluti lampyridum tum bini, tum terni, modo heic, modo illic, dextra levaque per nigra silvarum iuga splendores apparebant, movebantur, restinguabantur, iterumque eminebant et nebris quasi agmen taedarum, quas qui gestarent, in valle progrediens constanter agmen sequerentur.

Attamen non idem esse omnibus de re iudicium decurio credidisset, si murmur illud submissum, si dubitantes oculos militum melius considerasset. Unum vero incuriosum vidisset, Atilium, qui rursus iam reclinato capite ad veteres memorias cogitabundus redierat. Nam uno vix post nuptias mense, delectu ad Germanicae legiones iterum habito, beatitudine brevis fracta est. Quintilius Varus legatus, auspice Augusto, novas offensiones in Cheruceos, in Brueterios, inque reliquos barbaros circa Rhenum flumen tumultuantes parabat. Atilius, ut erat equestri ordine, cooptatur in tirones alarum, atque iussus est proficiendi in Galliam. Extremum colloquendi spatium in hortulo Vestino iuxta crepidinem in mare prospicientem mane datum. Hesperidum ex arboribus, flante circum zephyro, odores suavissimi effundebantur. Momentum vicissim valedicendi, non secus ac vitae supra hora tristissimum! Quum advenit famulus omnia nuncians ad proiectum parata, digressi sunt sponsi ad viam in litora maris, comitantibus ad salutationem Afranio ipso, et Domitillae sorore, et ancillis. Tune advenit ecce rapide quatiens campum equus, quem famulus concenderat, altus, fremens, agilissimus. Obstupescenti iuveni: Hoc tibi — ait puella —, donum et memoria nuptiarum et gloriae auspicium sit: sed cognomine ego Gorgonia virgo, cuius fatalem pulchritudinem meae adsimilasti, Pegasus bellum esse volo. Tu, Pegase, dominum moerenti sponsae in columem redde. Ego heic te sola maneo, te cogito, te spero: tu, quum redieris, fidelem me praemium victoriae habebis....

Verax profecto auspicium, constans mulieris animus, sacraque verba! Pegasus crux suo demersus ipsa nocte occubuerat; armilla nuptiarum pignus data, carissimis ipsis divisa manibus ad sponsum ignarum redita; hic utrum ad proelium, an ad mortem propraret incertus, per fatalem noctem desperato animo procedebat....

V.

In his vox ex uno in alterum equitem per agmen remissa succrevit: « Marcum Vibennam legatus vocat ad se. »

Qui quum se audivit a legato accersiri, incitans equum media per agmina, quo citiore cursu arcta via militibusque densa sinebat, processit. Pervenit tandem ad ducem, qui cum tribunis alarum cohortiumque concitata voce disputabat. Adstitit, retinuitque lora; dumque vibrata hasta salutat:

(Ad proximum numerum).

I. A. COSTAGGINI.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

USUM LATINI SERMONIS PER ORBEM UNIVERSUM TUETUR AC FOVET

Itaque, latine omnino exarata, scripta edit, quae populos omnes aliquo modo attingant, a publica re ad bonas artes, a litteris ad historias, a philosophicis ad sociales quaestiones, a nunciis et significationibus ad simplices et facili stylo expressas descriptiones, narratiunculas, dramaticas actiones; ab antiquitatis scientia ad dialogos vitae argumenta maxime communia tractantes, unde colloquia latine inire atque alere detur; a doctorum virorum scriptis nondum vulgatis aut parum cognitis ad primas adolescentium exercitationes, quae incitamentum veluti in palaestra eorum conatibus conferant; a Pontificiis denique documentis praecipuis ad iuris regulas in S. Congregationibus inductas; haec omnia ut quisque vel ex dissitis regionibus, vel cultu, doctrina, animi proclivitate, artibus alter ab altero difformis per commentarium eumdem explere desideria sua possit.

Premium annuae subnotationis est:

In Italia libellarum 6;

ubique extra Italianam: Lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ante solvendum et recto tramite mittendum

ad Societatem Editricem Romanam

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA,

quae commentarium possidet nunc atque administrat.

SOCIETAS ROMANA EDITRIX

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

quae proprietatem habet Italici diarii "Corriere d'Italia",
et menstrui commentarii "VOX URBIS", quaelibet
opera edenda suscipit.

Diligentia in opere - Temperantia in pretio

MONITUM

Operculi paginae commentarii VOX URBIS ad nuncia
officinarum, librorum, artificum evulganda, apta maxime
sunt, quod commentarius ipse per universas orbis regiones
latissime diffunditur.

Requirantur pretii prospectus
a SOCIETATE ROMANA EDITRICE

Roma - Via delle Coppelle, 35 - Roma

Ann. XIII.

ROMAE, Mense Augusto MCMX

Num. VIII.

VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS ROMANA EDITRIX

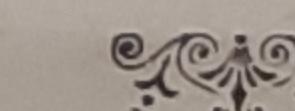
Pretium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum **6**

ubique extra Italianam: Lib. **9** (Doll. **1,80**; Sch. **7**; M. **7**; Rubl. **4**; Coron. **9**)

ante solvendum et recto tramite mittendum
ad SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud
Gebethner et Wolf

Varsavia Polonorum
Rakiewskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud
"Kronika Rodzinna .."

Varsavia Polonorum
Krakowskie Przedmiescie, 6.

IN CANADA

apud
Burns and Oates

London W.
28, Orchard Street.

apud
Librairie Granger Frères

Montreal
1699, Rue Notre-Dame